

Ünnepi beszéd Anyák Napjára

A Bibliából tudjuk, hogy „Nem jó az embernek egyedül, teremtsünk hozzá hasonlót” — mondta az Ur és megteremtette Évát, az asszonyt. A bűnbeesés után mindkettőjüket kiűzte a paradicsomból. Ádámot arra kárhoztatta, hogy arca veritékével keresse meg kenyerét, Évát pedig, hogy sok kinja és fájdalma legyen gyermekeivel. Tehát maga a jó Isten jelölte ki a nő munkakörét, mikor a gyermeknevelést tűzte céljául s ezzel kezébe tette le az emberiség sorsát, a Haza jövőjét, mert a honnak olyan fiai lesznek, amilyen nőt az édesanyák nevelnek számára.

Ennek dacára az ó-korban a nőnek megalázás, szomorúság jutott osztályrészül. Még az arab Mohammed is kizárta őket a templomból, sőt a másvilágon a paradicsomból is és csak annak kapuján kívül juttatott számukra helyet. Bár az asszony sokáig lenézett páriá volt, mint anyának mégis mindig, még abban az időben is tisztelet és becsülés járt, mert az édesanyák térdein fejlődik ki a világ legremekebb műve: az ember.

Róma és Görögország a Scipiók, Gracchusok, Camillus és a Marcellusok anyjának szobrot emelt, hőskölteményekben öröklítette meg nevüket, mert anyai kötelességüket nemcsak ismerték, de lelkük tisztasága, műveltségük és jó példájuk által kiváló honfiakká nevelték gyermekeiket. Az édesanyák iránti tisztelet minden korban és minden népnél megvolt. A gallok törvénye például így hangzott: „Védeld anyádat, hazádat és földedet!” A néger közmondás pedig azt tartja: „Inkább az életemtől foszszanak meg, mint gyalázzák az anyámat!”

Végre a kereszténység emelte méltó helyére, emberi méltóságra a nőt s benne az édesanyát. Az Isten-Anyá dicsőséges példáján kívül a szentek legendáiban számtalan édesanya nevével találkozunk, akik könny és ima által nyerték el az örökkévalóságot (Szent Monica, Szent Agoston édesanyja stb.)

A magyar történelem is igen sok kiváló édesanya emlékét őrizte meg. A sok közül is kiválik azonban Szilágyi Erzsébet, a Hunyadiak, s Zrínyi Ilona, Rákóczi Ferenc édesanyja. És bizony a nagy honfi nevével örökké él édesanyja neve is, mert tőle nyerte az első szikrát, mely őt naggyá tette.

Az édesanyák iránti szeretet a szívben fészkel. Eppen ezért mindnyájunk egyik legkedvesebb ünnepe lett az Anyák-Napja. Örömmel vállaljuk e napon a fáradságot, munkát, hogy az igazi szeretet ünnepévé varázsoljuk az évnek e gyönyörű napját.

Es most azt kérdehetné valaki, miért kell Anyák-Napját rendezni? Hogyan, hát olyan gyöngye lábon áll ma az emberekben az édesanya iránti szeretet, hogy külön propagálni kell már ezt is? És bár naponként rámutatunk az édesanyai szeretet önfeláldozó, önmagátadó felülmúlhatatlan szeretetre, igen, szükség van

arra, hogy ezen az egy napon különösen, ünnepélyesen is megemlékezzünk az édesanyai szív nagy, legtisztább szeretetéről. Szükséges ez a nap, hogy az édesanya és gyermeke kiemelkedjenek a hétköznapi szürke és egyszerű kereteiből s fennkölt lélekkel ölelve át egymást, észrevegyék egymás szeretetét, azt az érzést, amely édesanyját és gyermeket örökre összeköt.

Szükség van arra, hogy legyen egy nap az esztendőben, amelyen ünnepi keretek között hallja a gyermek, hogy az édesanyai szeretet különb minden más szeretetnél a világon. A barátság, szerelem talán időszakos, mint a tenger dagálya s apálya, vagy mint az időszakos források fel-feltörései; csak az édesanyai szív szeretete lankadatlan, kiapadhatatlan, amely önmagunkért szeret, önzetlenül. Megtépázhat bennünket az élet vihara, felsebezheti lábunk az élet göröngyös útja, elbukhatunk s a világ kiközösíthet magából; de mindig találunk egy meleg fészekre, hol ölelő karokkal várnak reánk; ahol szeretettel várnak s mindig kedvesen láttak vagyunk: édesanyánknál, aki akkor is édesanyánk marad, ha sorsunk a dicsőség magasába emelt, akkor is, ha a züllés posványában fuldoklunk. Az édesanya szíve gyermekéért dobban akkor is, amikor szeretettel simogat, de akkor is, ha szigorral fedd, vagy fenyt.

Ennek az édesanyai szeretetnek tehát szüksége van egyetlen napra a háromszázhatvanöt közül, mert bizony a mai kor nevelési szelleme és különösen a környezet káros hatása — mozi, színház, ujság stb. — elfelejtteti a gyermekkel azt a kötelező tiszteletet és hálaérzést, amellyel édesanyánknak tartozunk. Az édesanyai szeretet és tisztelet nélkül nincs tekintély, nincs tisztelet s mint oldott kéve szétbomlik a családi élet s ha ez is bekövetkezik, szétbomlik minden közösség, amit eddig jónak, szentnek tartottunk: haza, nemzet, állam is! S van-e a szeretetnél jobb kapocs a világon?

Bizony, az édesanya a ház ragyogó napsugara, önmagának szent feláldozója. Az ő mosolya áldja meg a ház nyugalma s milyen szomorú, siralmas hájlék az olyan, ahonnan hiányzik az édesanya derűs, összemelegítő mosolygása. Az angol regényíró, Dickens mondta, hogy az árva gyermeket két kézzel, — de kevés szeretettel nevelik. A nagy magyar költő, Szabolcska Mihály pedig ezt mondja az így nevelkedett gyermekről:

„Mikor egy-egy romlott, semmi embert látok;
Aki magának is, másnak is csak átok,
Akinek soh'sincsen egy tiszta indulatja:
Sirassátok meg szegényt, mert — nem volt édesanyja!..